

Лега О. В.,
конд. екон. наук, доцент,
професор кафедри обліку і оподаткування
Сіренко І. О.,
аспірант
Полтавський державний аграрний університет,
м. Полтава

ЗАХИСТ ФІНАНСОВИХ ІНТЕРЕСІВ ПІДПРИЄМСТВА ЧЕРЕЗ ЕФЕКТИВНУ ДОГОВІРНУ ПРАКТИКУ

Договірна політика підприємства є важливим аспектом управління фінансово-економічною безпекою, оскільки вона визначає умови, за яких підприємство укладає угоди з контрагентами, постачальниками та замовниками. Якісно розроблена договірна політика допомагає зменшити фінансові ризики, забезпечити виконання зобов'язань, а також створити правові підстави для захисту інтересів підприємства.

Розглянемо основні аспекти впливу договірної політики на фінансово-економічну безпеку підприємства:

1. Зменшення ризиків: правильна договірна політика передбачає детальне обґрунтування умов співпраці, що знижує ризики невиконання зобов'язань або затримки у виконанні договорів.

2. Прозорість угод: чітко сформульовані умови укладання угод сприяють прозорості в фінансових потоках, що є важливим для управління ресурсами підприємства.

3. Контроль за виконанням зобов'язань: договірна політика включає механізми контролю за виконанням зобов'язань, що допомагає уникнути фінансових втрат унаслідок порушення договорів.

4. Захист прав підприємства: укладення договорів, які містять правові механізми захисту, допомагає підприємству відстоювати свої інтереси у разі спірних ситуацій.

5. Гнучкість та адаптація: договірна політика має бути адаптивною, що дозволяє підприємству швидко реагувати на зміни в ринковому середовищі та зберігати фінансову стійкість.

6. Стимулювання партнерства: налагодження взаємовигідних умов у договорах сприяє формуванню довгострокових партнерських відносин, що, в свою чергу, забезпечує стабільні доходи та зменшує ризики.

Договірна політика є ключовим елементом забезпечення фінансово-економічної безпеки підприємства, оскільки вона дозволяє систематизувати та оптимізувати всі етапи укладання угод, мінімізуючи ризики, пов'язані з контрагентами та умовами виконання зобов'язань.

Правильна реалізація договірної політики підприємства вимагає системного підходу, складові представлені у табл. 1.

Ефективне управління договірною політикою сприяє не лише зниженню

ризиків, а й підвищенню стабільності та конкурентоспроможності підприємства на ринку.

Правильна реалізація договірної політики забезпечує підприємству надійний захист від ризиків, дозволяє оптимізувати фінансові витрати і підвищити ефективність бізнес-процесів. Системний підхід і постійний моніторинг допоможуть підприємству адаптуватися до змінюваних умов і досягти фінансово-економічної безпеки.

Таблиця 1 Складові системного підходу реалізації договірної політики для забезпечення фінансово-економічної безпеки підприємства

Складові	Характеристика
<i>Аналіз потреб і ризиків</i>	
Оцінка потреб	Визначте, які товари чи послуги потрібні підприємству, і розробіть критерії для вибору постачальників чи партнерів.
Оцінка ризиків	Ідентифікуйте потенційні ризики, пов'язані з укладанням договорів, і визначте способи їх мінімізації.
<i>Розробка стандартів та процедур</i>	
Стандарти договорів	Створіть шаблони стандартних договорів для різних типів угод, які відповідатимуть законодавству та внутрішнім правилам підприємства
Процедури укладання угод	Визначте чіткі етапи укладання договорів, включаючи перевірку контрагентів, узгодження умов та підписання
<i>Забезпечення правової підтримки</i>	
Консультації з юристами	Залучайте правників для розробки і перевірки договорів, щоб уникнути юридичних помилок та ризиків
Відповідність законодавству	Переконайтеся, що всі договори відповідають чинному законодавству
<i>Визначення умов виконання</i>	
Чіткі умови	Формулюйте зрозумілі та конкретні умови виконання зобов'язань, терміни постачання, якість товарів/послуг тощо
Механізми контролю	Включіть в договори положення про контроль за виконанням зобов'язань, можливі санкції за їх порушення
<i>Моніторинг та оцінка</i>	
Регулярний моніторинг	Систематично перевіряйте виконання договорів та ефективність договірної політики
Оцінка результатів	Аналізуйте результати укладених угод, визначайте, які з них були вигідними, а які – проблемними

Джерело: узагальнено на підставі [1-2]

Список використаних джерел:

- Сіренко, І., & Лега, О. Мінімізація ризиків договірної політики при укладанні ЗЕД-контрактів. *Цифрова економіка та економічна безпека*, 2024. (1 (10), 159-163. <https://doi.org/10.32782/dees.10-28>
- Сіренко І. О., Лега О. В. Договірна політика підприємства: напрямки, функції, ризики. *Актуальні проблеми сучасної науки: теоретичні та практичні дослідження молодих учених*: Матеріали II Всеукраїнської науково-практичної конференції. м. Полтава, 14 – 15 травня 2024 р. Полтава, 2024. С. 359-361.